

Univerzita Palackého
v Olomouci

Genius loci...

B. OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ

POLITICKÉ VĚDY

I. Rozsah a struktura vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání *Politické vědy*

V rámci Univerzity Palackého je Filozofická fakulta jedinou, kde jsou komplexně vyučovány obory od bakalářských až po doktorské, které spadají do této oblasti vzdělávání. Tyto obory jsou vyučovány na Katedře politologie a evropských studií (KPES) FF UP, vyučované obory zabezpečuje katedra sama kmenovými pracovníky a na jejich výuce se nepodílí žádná jiná fakulta na UP ani pracovníci z jiných fakult či z jiných vysokých škol. Navazující magisterské studium oboru Evropská studia se zaměřením na evropské právo spadající do této oblasti vzdělávání je realizováno na Právnické fakultě (PF). V rámci modelu tzv. double-degree spolupracuje s Paris Lodron Universität Salzburg.

Absolventi všech tří stupňů studia nacházejí uplatnění v soukromém i veřejném sektoru v České republice či zahraničí, pokračují ve studiu ve vyšších stupních na FF UP nebo dalších univerzitách v ČR i zahraničí. Výstupy jsou absolventi oborů realizovaných katedrou a jejich dobrá uplatnitelnost na trhu práce.

Díky spolupráci Katedry politologie a evropských studií FF UP s regionálními, národními a nadnárodními organizacemi mají studenti možnost využívat praxi v ČR i zahraničí, a to v institucích jako je Ministerstvo zahraničí, OSN, Evropské komise v Bruselu, účastnit se pravidelných konferencí, např. National Model United Nations v New Yorku. Výstupem je získání či prohloubení kompetencí absolventy oboru.

Bakalářské studijní programy

Studijní program *Politologie* je realizován v prezenční formě v rámci jednooborového i dvouoborového studia *Politologie a evropská studia*. Obor vychází z původního pětiletého magisterského oboru *Politologie a evropská studia*, který byl realizován na KPES od roku 1993. Po zavedení tzv. boloňského systému na FF UP je obor *Politologie a evropská studia* akreditován v podobě bakalářského oboru (2006). Současná akreditace je platná od 10. 5. 2011 do 31. 8. 2019 a je vyučována jako jednoobor i dvouobor. O obor *Politologie a evropská studia* je od jeho vzniku na počátku 90. let. 20. stol. dlouhodobě vysoký zájem. Absolventi zpravidla pokračují v navazujícím magisterském studiu na FF UP nebo jiných veřejných vysokých školách v ČR a stále častěji rovněž v zahraničí. Absolventi, kteří odcházejí do praxe, se uplatňují zejména v orgánech státní správy a samosprávy (ministerstva, krajské, obecní úřady), v mezinárodních organizacích, ve strukturách Evropské unie, v českých i mezinárodních neziskových organizacích, v soukromém sektoru (politické

poradenství, marketing apod.). U absolventů bakalářského stupně studia nicméně převažuje zájem o pokračování ve studiu v magisterském stupni, což je rovněž primárním cílem oboru. Studenti tak činí obvykle v jednotlivých oborech a specializacích v rámci vzdělávací oblasti *Politické vědy*. Někteří zájemci úspěšně zvládají magisterské studium příbuzných oborů v rámci sociálních věd.

Studijní program *Politologie a evropská studia* stojí na třech hlavních znalostních a dvou dovednostních pilířích. Smyslem znalostních pilířů (Politologie, Evropská unie, Česká politika) je poskytnout absolventům kvalitní teoretickou přípravu pro navazující magisterské studium a pro následující profesní kariéru. Smyslem dovednostních pilířů (Metodologická a analytická připravenost, jazyková připravenost) je zvýšení schopností aplikovat teoretické poznatky při dalším studiu, ve výzkumné a analytické práci a následně tak zvýšit konkurenceschopnost absolventů z hlediska jejich praktického uplatnění.

Obor je provázán s tvůrčí a badatelskou činností pracovníků Katedry politologie a evropských studií. Výsledky výzkumu jsou aplikovány a reflektovány ve výuce většiny vyučovaných předmětů. Studenti se mají možnost zapojit do výzkumných projektů realizovaných členy katedry k nabytí nezbytných badatelských zkušeností a jsou rovněž motivováni a podporováni při tvorbě vlastních výzkumných projektů a publikaci badatelských výsledků.

Důležitou komponentou bakalářského oboru *Politologie a evropská studia* je rovněž důraz na jazykovou připravenost a kompetenci studentů, jejich schopnost studia a další práce v cizím jazyce (zejména angličtině). Kvalitní jazyková vybavenost a schopnost řešení problémů a studia v angličtině je považována za důležitý aspekt zvyšování konkurenceschopnosti absolventů a jejich budoucího profesního uplatnění.

Navazující magisterské studijní programy

Magisterský studijní program *Politologie* je na KPES FF UP realizován v prezenční formě v rámci dvou jednooborových navazujících magisterských studií *Politologie a Evropská studia a mezinárodní vztahy*. Tyto dva obory vznikly rozdělením původního navazujícího magisterského oboru *Politologie a evropská studia* (2011), který dříve vznikl na základě zavedení boloňského systému na FF UP (2006). Jeho předchůdcem byl pětiletý magisterský obor *Politologie a evropská studia*, který byl realizován na KPES od roku 1993. Současná akreditace obou jednooborových navazujících magisterských studií je platná do 31. 8. 2019.

Studijní obor *Politologie* rozvíjí specializaci studentů zejména v oblasti komparativní politologie, teorií demokracie, volebních studií, politického marketingu a komunikace. Studenti získávají schopnosti pro samostatnou i týmovou analytickou práci a důraz je rovněž kladen na posílení metodologických dovedností absolventů v politologickém výzkumu. Ze strany uchazečů patří obor stále mezi velmi vyhledávaný, těší se stálému zájmu absolventů bakalářského studia, ať již z řad absolventů bakalářského studia KPES FF UP, nebo absolventů obdobných bakalářských oborů z jiných českých a slovenských univerzit, nebo uchazečů ze zahraničí.

Absolvent je vybaven pro pracovní uplatnění v politickém managementu, politickém marketingu, PR a poradenství, v politických stranách a dalších politických organizacích. Absolventi nacházejí uplatnění v lobbyingu, v českých i zahraničních nevládních organizacích či v oblasti politické publicistiky. Dále se uplatňují na vyšších postech státní správy a samosprávy, typicky na ministerstvech, Úřadu vlády, krajských úřadech apod. V neposlední řadě se absolventi stávají aktivními politiky na lokální, regionální, národní i evropské úrovni. Nejlepší z absolventů pokračují v doktorském studiu na KPES FF UP nebo na jiných vysokých školách. Uplatnění nacházejí také ve vědecké sféře, v terciálním vzdělávání, případně v ústavech AV ČR. Absolvent získává podrobné znalosti v oblasti komparativní politologie a empiricko-analytické politologie obecně. Orientuje se jak v současných významných politologických teoriích, tak v reáliích politických systémů všech zemí prostoru Evropy a severní Ameriky a dalších vybraných zemí světa. Dále získává hlubší specializaci na poli volebních studií, zejména v oblastech volebních systémů, volebního chování, volebních kampaní a politického marketingu. Rovněž získává i velmi kvalitní metodologickou přípravu jak na teoretické úrovni, tak v praxi. Odnáší si schopnost používat pokročilé kvantitativní i kvalitativní výzkumné metody, jejichž používání v praxi si během studia mohl ověřit přímo při realizaci výzkumu. Smyslem studia je produkovat kompetentní specialisty vybavené jak teoretickými znalostmi, tak praktickými dovednostmi a analytickými schopnostmi. Absolvent je rovněž vybaven velmi dobrou znalostí minimálně jednoho světového jazyka.

Obor stojí na dvou znalostních pilířích a dvou dovednostních pilířích. Prvním klíčovým znalostním pilířem jsou oblasti komparativní politologie a teorie demokracie. Poskytují studentům komplexní vhled do zásadních tematických oblastí světového politicko-vědního výzkumu. Druhým jsou volební studia, která mají za cíl poskytnout absolventům detailní teoretický i praktický vhled do fungování jednoho ze

základních demokratických procesů, tedy do volební politické soutěže. Vedle samotných voleb se pozornost v tomto pilíři soustředí politickou komunikaci, politický marketing a volební kampaně. Obor zároveň klade důraz na dvě klíčové kompetence – metodologickou a analytickou připravenost a na jazykovou připravenost. Analytický pilíř učí studenty schopnostem samostatné i týmové analytické práce a práci s pokročilými kvantitativními i kvalitativními metodami výzkumu. Smyslem je zvýšit konkurenceschopnost absolventů z hlediska schopnosti praktického uplatnění jejich znalostí na trhu práce.

Obor je výrazně provázán s tvůrčí a badatelskou činností pracovníků Katedry politologie a evropských studií. Výsledky výzkumu jsou aplikovány a reflektovány ve výuce vyučovaných předmětů. Studenti se pravidelně zapojují do výzkumných projektů realizovaných členy katedry. Studium je uzavřeno povinným předmětem (Politologický výzkum), v jehož rámci studenti realizují samostatný výzkum. Jsou rovněž silně motivováni a podporováni při realizaci dalších výzkumných projektů a publikaci badatelských výsledků.

Studijní obor *Evropská studia a mezinárodní vztahy* se zaměřuje na jednotlivé aspekty evropské integrace, mezinárodní vztahy a řešení konfliktů. V oblasti evropské integrace se soustředí na fungování Evropské unie, její institucionální strukturu, politiky a externí vztahy. Obor se těší stálému zájmu absolventů bakalářského studia, ať již z řad absolventů bakalářského studia KPES FF UP, nebo z absolventů obdobných bakalářských oborů z jiných českých a slovenských univerzit, nebo uchazečů ze zahraničí.

Absolventi nacházejí uplatnění ve strukturách Evropské unie, v dalších mezinárodních organizacích a v diplomatických službách. Dále se uplatňují na vyšších postech státní správy a samosprávy, typicky ministerstva, úřad vlády, krajské úřady apod. Další uplatnění nacházejí v soukromém sektoru, zejména při poradenství v oblasti projektového řízení a v dalších oblastech navázaných na aktivity EU. V neposlední řadě se absolventi stávají aktivními politiky. Nejlepší z absolventů pokračují v doktorském studiu na KPES FF UP nebo na jiných vysokých školách. Ti pak nacházejí uplatnění i ve vědecké sféře, zejména na vysokých školách.

Absolvent získává podrobné znalosti v problematice evropské integrace a především institucionálního nastavení a fungování Evropské unie, vykazuje zásadní znalosti v oblasti studia mezinárodních vztahů a řešení konfliktů a dále se orientuje v evropském politickém vývoji po roce 1945. Především v první oblasti (problematika EU) jsou

teoretické znalosti doplněny praktickými dovednostmi. V průběhu celého studia je kladen důraz nejen na faktografickou oblast, ale také na zvládnutí metodologických přístupů. To je akcentováno jak v povinných kurzech, tak je posluchačům umožněno další rozvíjení metodologických dovedností a kritického myšlení v předmětech výběrových. Absolvent je rovněž vybaven aktivní znalostí minimálně jednoho světového jazyka.

Obor stojí na třech znalostních pilířích a dvou dovednostních pilířích. Smyslem znalostních pilířů (Evropská unie, Mezinárodní vztahy, Soudobé dějiny Evropy) je poskytnout absolventům kvalitní teoretickou přípravu pro následující profesní kariéru. Obor zároveň klade důraz na dvě klíčové kompetence – metodologickou a analytickou připravenost a na jazykovou připravenost. Smyslem těchto dvou dovednostních pilířů je zvýšit konkurenceschopnost absolventů z hlediska schopnosti praktického uplatnění jejich znalostí na trhu práce.

Obor je výrazně provázán s tvůrčí a badatelskou činností pracovníků Katedry politologie a evropských studií. Výsledky výzkumu jsou aplikovány a reflektovány ve výuce vyučovaných předmětů. Studenti se pravidelně zapojují do výzkumných projektů realizovaných členy katedry a v rámci jednoho předmětu dokonce realizují vlastní týmový projekt. Jsou rovněž silně motivováni a podporováni při realizaci individuálních výzkumných projektů a publikaci badatelských výsledků.

Studijní program *Politologie, obor Evropská studia se zaměřením na evropské právo* je realizován od roku 2006 pod stejným názvem. Studium má prezenční povahu. Přetrvávající zájem o studijní obor umožňuje dlouhodobě naplňovat kapacitní možnosti PF UP (při velikosti ročníku asi 25 studentů je pravidelně podáno více než 50 přihlášek). Obor reflektuje zvyšující se poptávku po odbornících s vysokoškolským právním vzděláním v oblasti veřejné správy se zaměřením na evropské integrační procesy a evropské právo. Hlavním cílem tohoto dvouletého magisterského programu je připravit odborníky, kteří propojí již získané znalosti původního oboru s hlubokými znalostmi evropských integračních procesů a evropského práva. Díky dlouhodobé spolupráci s Paris Lodron Universität Salzburg mají absolventi možnost (při splnění podmínek plynoucích z mezinárodní smlouvy o tzv. Double Degree) v rámci jednoho studia získat vedle diplomu PF UP také diplom z ekvivalentního programu realizovaného na partnerské univerzitě. Absolventi se uplatňují zejména v českých i zahraničních soukromých firmách, ve státních institucích (ministerstva, veřejná správa na úrovni krajů), samosprávných institucích (kraje a obce), institucích

Evropské unie a jejich přidružených organizací, případně v evropských regionálních agenturách.

Doktorské studijní programy

DSP *Politologie* je na KPES akreditován a vyučován dlouhodobě od 90. let 20. století. Momentálně je realizován na základě poslední akreditace platné od roku 2015 do 1. 3. 2023. Obor *Politologie* je akreditován jako čtyřleté studium v prezenční i kombinované formě, nicméně studenti jsou přijímáni ve většině případů do prezenční formy studia. O obor je každoročně projevován zájem jak z řad absolventů magisterských oborů katedry, tak z absolventů politologických a příbuzných oborů z jiných českých a slovenských univerzit, nebo uchazečů ze zahraničí.

Absolventi se uplatňují v akademické sféře na vědeckých a vědecko-pedagogických pozicích, jsou připraveni působit na domácích i zahraničních pracovištích a plnit úkoly samostatných vědeckých pracovníků i vědecko-pedagogických pracovníků. Jsou vysoce kvalifikovanými odborníky, kteří mají nadstandardně pokročilé a specializované znalosti svého oboru, jsou schopni samostatně vědecky bádát, participovat na týmových výzkumných úkolech a docházet k vlastním a původním vědeckým poznatkům. Po absolvování studia jsou schopni vydat se na samostatnou vědeckou nebo vědecko-pedagogickou kariéru a případně být vedoucím výzkumného týmu. Mezi jejich vědecké kompetence patří schopnost připravovat k publikaci své vědecké texty, prezentovat své výsledky na seminářích a konferencích v ČR i v zahraničí, připravovat návrhy projektů pro grantové soutěže. Absolventi získávají velmi kvalitní metodologickou průpravu jak na teoretické úrovni, tak v praxi výzkumů, na kterých během studia participovali. Odnáší si schopnosti používat pokročilé kvantitativní i kvalitativní výzkumné metody a rovněž získávají praxi nezbytnou pro pedagogické působení v terciární sféře vzdělávání ve svém oboru. Ovládají cizí jazyky nezbytné pro bádání v oboru, jemuž se věnují, přičemž znalost jazyků je jim rovněž prostředkem k navazování mezinárodních kontaktů a k působení v zahraničních vědeckých institucích. V neposlední řadě jsou absolventi schopni popularizovat svůj obor širší veřejnosti, aplikovat své znalosti a dovednosti v různém prostředí a srozumitelně zprostředkovávat své znalosti dalším osobám.

Doktorské studium má silně individualizovanou povahu. Činnost doktorandů je dlouhodobě organizovaná v rámci odborně zaměřených týmů. Doktorandi jsou rozděleni do čtyř pracovních týmů, které na KPES existují. V čele každého týmu stojí docent odpovědný za danou výzkumnou a výukovou oblast, dalšími členy týmů jsou

odborní asistenti, asistenti a doktorandi KPES podle jejich odborného zaměření. Doktorandi jsou do týmů zařazováni v závislosti na osobě jejich školitele, v rámci svých týmů participují na výzkumné a grantové činnosti a účastní se seminární výuky. Podrobnosti o těchto týmech viz kapitola II. Zajištění podmínek pro uskutečňování vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání Politické vědy, podkapitola Tvůrčí činnost.

DSP *Politologie* má sjednocenou strukturu studia s ostatními doktorskými obory na FF UP a umožňuje s nimi částečnou prostupnost, např. umožňuje účast studentů všech oborů na určitých předmětech, seminářích, workshopech apod. organizovaných jednotlivými katedrami. Studenti DSP mohou využívat vědeckého a interdisciplinárního potenciálu celé fakulty, setkávat se s kolegy a vyučujícími z různých oborů, do určité míry si spolu se školitelem rozhodovat o náplni svého studia, účastnit se grantových soutěží s vlastními návrhy projektů, s jinými studenty doktorského studia vytvářet výzkumné týmy apod.

Profil absolventa

Profily absolventů jsou v souladu s nařízením vlády č. 275/2016 Sb., v aktuálně platných studijních programech/oborech jsou studijní plány konstituovány tak, aby byl náležitě naplněn profil absolventa.

Pokrytí základních tematických okruhů přínáležejících k oblasti vzdělávání Politické vědy

V bakalářských typech studijních programů jsou pokryty všechny tematické okruhy stanovené nařízením vlády č. 275/2016 Sb., náležící do této oblasti vzdělávání vyjma dvou, a to tematického okruhu Politické chování a politická komunikace a Veřejné politiky. V navazujících magisterských a doktorských typech studijních programů je pokryto všech 9 tematických okruhů, a to:

- Politické myšlení;
- Politická teorie;
- Metodologie politických věd;
- Politické systémy;
- Mezinárodní vztahy;
- Evropský integrační proces;
- Mezinárodní a vnitřní bezpečnost;
- Politické chování a politická komunikace;
- Veřejné politiky.

Záměry do budoucna

I nadále bude Katedra politologie a evropských studií FF UP jediným pracovištěm na UP, které bude komplexně pokrývat tuto oblast vzdělávání. Pracoviště bude pokrývat všechny tematické okruhy pouze vlastními pracovníky – kmenovými zaměstnanci FF UP. Budou posilovány vzdělávací dimenze tak, aby lépe reagovali na stávající společensko-politické výzvy a vzdělávali tak maximálně připravené a konkurenceschopné absolventy pro trh práce.

V rámci přechodu z původních studijních oborů na nové studijní programy KPES plánuje úpravu struktury studijních programů. Jednooborová studia (nově samostatné studijní programy) plánuje rozdělit a nahradit programy maior a minor. Například stávající jednooborové studium *Politologie a evropská studia* by bylo rozděleno na dva programy: 1) *Politologie* a 2) *Evropská studia*, každý ve variantě maior a minor. Podobný postup je plánován i u obou magisterských programů. Předpokladem je, že pro většinu studentů zůstane podoba studia více méně zachována, jelikož si zvolí kombinaci právě těch programů, které v minulosti tvořily jeden obor. Zároveň je však vycházeno vstříc požadavkům na větší kombinovatelnost, a to jak programů v rámci oblasti vzdělávání *Politické vědy*, tak i s dalšími obory akreditovanými na FF UP.

V rámci doktorského studijního programu nejsou plánovány významné změny, jelikož ty byly provedeny při předchozí reakreditaci v roce 2015.

Plánované studijní programy korespondují s vývojem vzdělávání v oblasti Politických věd v mezinárodním prostředí a sledují jejich hlavní současné trendy. Pracoviště klade maximální důraz na pojetí politologie jako sociální vědy.

Za důležité pro vzdělávání v této oblasti vzdělávání je považována interdisciplinarita jak mezi tematickými oblastmi, tak vzhledem k jiným sociálním vědám i dalším oborům. Proto pracoviště spolupracuje se sociálně-vědními katedrami v rámci fakulty, ale i dalšími pracovišti v rámci univerzity (zejména na Přírodovědecké fakultě). Standardní spolupráce posiluje interdisciplinaritu a umožňuje sledovat aktuální výsledky výzkumů a nové trendy v oblasti metod a seznamovat s nimi posluchače.

Silnou stránkou KPES je stabilizovaný a odborně zdatný tým přednášejících, kteří jsou schopni do výuky začleňovat aktuální výsledky výzkumů a poznatků. Pracoviště je zaměřeno na menší počet studentů, výuka se uskutečňuje nikoliv pouze prostřednictvím přednášek, ale i seminářů a cvičení. Značná část výuky se tak

uskutečňuje v menších skupinkách, kde jsou studenti konfrontováni s názory ostatních. Tato forma výuky vede k posilování kritického myšlení, ale také rozvíjí zdatnost studentů ve skupinové diskusi (její vedení, moderování i aktivní participace), řešení týmových úkolů, vytváření kolektivních projektů apod.

Rozvoj KPES podmiňuje zejména problém podfinancování vysokého školství, jenž vede k tomu, že pracoviště nemůže přijímat další pedagogy a badatele; nízká stipendia v doktorském programu mají negativní vliv na výkon doktorandů, ti si musejí vydělávat peníze jiným způsobem. Katedra se snaží řešit situaci tak, že studenty doktorského studia v co největší míře zahrnuje do výzkumných týmů, případně využívají grantových nabídek a stipendií.

U oboru *Evropská studia se zaměřením na evropské právo* se předpokládá zachování současné struktury a zaměření studia se zohledněním aktuálního společenského vývoje a případných změn týkajících se uplatnitelnosti absolventů.

II. Zajištění podmínek pro uskutečňování vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání *Politické vědy*

Tvůrčí činnost

Oblast vzdělávání je realizována na Katedře politologie a evropských studií (KPES) FF UP. Členové Katedry politologie a evropských studií se dlouhodobě věnují výzkumu celé řady politických a společenských problémů jak na národní, tak i mezinárodní úrovni. Výsledky výzkumů jsou publikovány v zahraničních i domácích monografiích a člancích s mezinárodním i národním dopadem. Pracovníci KPES se věnují jak základnímu výzkumu (GA ČR, interní projekty UP a FF UP Fond pro podporu vědecké činnosti a studentská grantová soutěž), tak aplikovanému výzkumu (TA ČR, smluvní výzkum).

Akademičtí pracovníci KPES jsou za účelem jak realizace vědecké a výzkumné činnosti, tak a za účelem realizace vzdělávací činnosti rozděleni do čtyř specializovaných pracovních týmů. V čele každého týmu je docent nebo profesor příslušné specializace, členy týmů jsou odborní asistenti a doktorandi. Jedná se o následující týmy:

- Tým Analytická politologie pod vedením doc. Tomáše Lebedy se zaměřuje na komparativní empiricko-analytickou politologii. Specializuje se na výzkum voleb, volebních institucí a volebního chování. V rámci tohoto týmu je kladen

důraz zejména na kvantitativní politologický výzkum. Tým zajišťuje i výuku kvantitativních metod a příslušného SW (SPSS, STATA, HLM, ArcGIS). V posledních letech se tým věnoval zejména výzkumu volebních podvodů a volebních pochybení v ČR (aplikovaný výzkum), výzkumu příčin neplatných hlasů v ČR a v dalších postkomunistických zemích, výzkumu vlivu volebních kampaní na stranickou polarizaci a výzkumu negativní reklamy, výzkumu negativity ve volebních kampaních a výzkumu vlivu médií na vytváření politických postojů a na volební chování. Tým se dále podílí na realizaci povolebních výzkumů Česká volební studie (2010, 2013, 2017) v konsorciu s hlavním realizátorem – Sociologickým ústavem AV ČR.

- Tým Komunální a regionální politika pod vedením doc. Pavla Šaradína se zaměřuje na výzkum sub-národní politiky zejména v českém kontextu. V rámci tohoto týmu jsou kombinovány kvalitativní a kvantitativní metody výzkumu. Hlavní specializací je komunální politika. V posledních letech se tým specializuje zejména na oblast demokratických inovací na komunální úrovni. Vedle základního výzkumu tým realizoval několik smluvních výzkumů – zejména výběrových šetření pro magistráty a radnice měst, obvykle v souvislosti s přípravou jejich strategických plánů. Tým v minulosti pravidelně spolupracoval s doc. Danem Ryšavým z Katedry sociologie, andragogiky a kulturní antropologie. FF UP. V současné době se tým věnuje taktéž výzkumu palčivého lokálního problému bezdomovectví v Olomouci.
- Tým Evropských studií pod vedením doc. Daniela Marka se specializuje na problematiku Evropské unie, kdy hlavní zaměření výzkumné činnosti směřovalo do několika oblastí. Nejvíce výzkumných aktivit bylo realizováno v následující tématické: 1) Kohezní politika EU se zaměřením na její vývoj a proměny v jednotlivých obdobích a specificky na její podobu a fungování v novém období 2014 - 2020; 2) Regionalizace a decentralizace v nových členských zemích (se specifickým zaměřením na Českou republiku) ve vazbě na kohézní politiku EU; 3) Environmentální politika EU a problematika její implementace v nových členských zemích (se specifickým zaměřením na Českou republiku a Polsko); 4) Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU ve vztahu k novým členským zemím a k středomořské oblasti; 5) Rozvojová politika EU a její aplikace v ČR.

- Tým Mezinárodní bezpečnosti pod vedením prof. Jiřího Lacha se zaměřuje na evropskou bezpečnost a vznik, průběh a řešení ozbrojených konfliktů převážně v postsovětském a blízkovýchodním areálu. V současné době se tým v souladu s jím naplňovanými cíli projektu FPVC2016/23 zaměřuje na analýzu faktorů ovlivňujících a ohrožujících společenskou bezpečnost ve třech konfliktních a potenciálně konfliktních regionech současného světa: Izrael/Palestina; Severní Irsko; Krymský poloostrov. Tým realizuje výuku kurzů mezinárodní bezpečnosti, mezinárodních vztahů a řešení konfliktů. Od roku 2008 tým také zajišťuje výuku kurzu National Model United Nations (Národní model OSN). Vybraní studenti tohoto kurzu se každoročně účastní světově největší konference modelu OSN v New Yorku.

V rámci těchto týmů jsou realizovány výzkumné projekty základního i aplikovaného výzkumu, do kterých jsou zapojováni studenti bakalářského, častěji magisterského studia a pravidelně studenti doktorského studia (IGA apod.). V rámci týmů je také zajišťována výuka v seminářích a cvičeních. Za účelem řešení náročnějších externě financovaných výzkumných projektů (zejm. GA ČR, TA ČR) jsou vytvářeny ad hoc specializované řešitelské týmy napříč katedrou.

Příklad projektů financovaných z Fondu pro podporu vědecké činnosti FF UP:

- Vzestup nových politických elit v habsburských maloměstech na přelomu 19. a 20. století a jejich proměny po první světové válce – vedení výzkumného projektu;
- Problematika bezdomovectví v Olomouci a Olomouckém kraji – vedení výzkumného projektu;
- Transatlantické vztahy od konce studené války: oběť změny nebo tvůrce nového světového řádu? – vedení výzkumného projektu;
- Společenská bezpečnost, etnicita a politická reologie v současném světě – vedení výzkumného projektu;
- Politická gramotnost jako faktor demokratické stability – vedení výzkumného projektu.

Příklad projektů studentské grantové soutěže (specifický výzkum):

- Koncept evropeizace a jeho aplikace na vybrané politiky evropských zemí a Západního Balkánu;
- Komunikace politických postojů ve Velké Británii, USA a České republice: obsahová analýza politických projevů, legislativních debat a komunikace na sociálních sítích;
- Participace, média a lokální politika.

Nejúžnamnější publikace za posledních pět let

Vybrané monografie

- Ganowicz, E., L. Rubisz, R. Sztwiertnia. 2013. *Cities in Transition. Urban Governance in Olomouc Region and Opole Voivodeship*. Olomouc: Civipolis.
- Lebeda, Tomáš, Jakub Lysek. 2017. *Protest, omyl, nezájem? Neplatné hlasování v České republice a v dalších post-komunistických zemích*. Olomouc: Nakladatelství UP.
- Lebedová, Eva. 2013. *Voliči, strany a negativní kampaň*. Praha: Slon.
- Lebedová, Eva. 2017. *Polarizovaná politika? Vliv volebních kampaní na stranickou polarizaci*. Olomouc: VUP.
- Marek, Dan, Michael Baun. 2013. *The New Member States and the European Union: Foreign Policy and Europeanization*. London and New York: Routledge.
- Marek, Dan, Michael Baun. 2014. *Cohesion Policy in the European Union*. London and New York: Basingstoke and New York: Palgrave Macmillan.
- Šaradín, Pavel et al. 2012. *Moravský venkov: společnost a politika*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Šaradín, Pavel. 2014. *Společnost a politika: vztahy, pochybnosti a jiná realita*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého.
- Žídková, Markéta, Carol Glen. 2014. *Global Issues and Controversies*. Dubuque: Kendall Hunt Publishing.
- Žídková, Markéta. 2012. *Proměny ruské imperiální politiky. Přístup ruského centra k Severnímu Kavkazu*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého.

Vybrané články v odborných časopisech

- Brusenbauch Meislová, Monika. 2017. Strategický kontext referend o setrvání Velké Británie v ES/EU: Analýza motivace politických elit. *Mezinárodní vztahy*, Vol. 52, No. 2.
- Kouba, Karel, Jakub Lysek. 2016. Institutional determinants of invalid voting in post-communist Europe and Latin America. *Electoral Studies*, 41, 1, pp. 92-104.
- Kouba, Karel. 2015. Proč ubývají voliči a neplatné hlasy ve druhých kolech českých senátních voleb? *Sociologický časopis*, 51, 2, pp. 227-259.
- Lebeda, Tomáš. 2016. Voting under Different Rules / Governing under Different Rules. The Politics of Electoral Reforms in the Czech Republic. *AcPo*, vol. 8, no. 2, p. 75 - 101.
- Lysek, Jakub. 2016. Tackling Bureaucracy Growth in Time of Crisis: The Case of Czech Statutory Cities. *Lex Localis - Journal of Local Self-Government*, 14, 4, pp. 783-806.
- Marek Dan, Michael Baun. 2017. The Limits of Regionalization: The Intergovernmental Struggle over EU Cohesion Policy in the Czech Republic. *East European Politics and Societies*, Vol. 31, No. 4.
- Marek, Dan et al. 2017. The challenge of implementing European Union environmental law in the new member states: The Urban Waste Water Treatment Directive in the Czech Republic and Poland. *Environment and Planning C: Politics and Space*. DOI: <https://doi.org/10.1177/0263774X16686071>.
- Marek, Dan, Michael Baun. 2013. The Implementation of EU Environmental Policy in the Czech Republic: Problems with Post-Accession Compliance? *Europe-Asia Studies*, 65, pp. 1877-1897.

Spojení výsledků výzkumu a výuky

Výzkumná činnost je dlouhodobě úzce provázána se vzdělávací činností. Katedrou realizované výzkumné publikace (knihy, články) jsou následně zařazovány do již existujících kurzů, nebo se stávají základní četbou nově vytvořených kurzů. Tento přístup je aplikován v obou stávajících, navazujících magisterských programech *Evropská studia a mezinárodní vztahy* i *Politologie*. Např. knihy člena katedry (Daniel Marek) ***Cohesion Policy in the European Union*** (Palgrave Macmillan: London and New York, 2014; spoluautor Michael Baun) a ***EU Cohesion Policy***

after Enlargement (Palgrave Macmillan: London and New York, 2009; spoluautor Michael Baun), jsou využívány jako základní texty v kurzu *Kohezní politika Evropské unie*. Obdobně jeho knihy ***The New Member States and the European Union: Foreign Policy and Europeanization*** (Routledge: London and New York, 2013; spoluautor Michael Baun) a ***The Czech Republic and the European Union*** (Routledge: London and New York, 2011; spoluautor Michael Baun) jsou zařazeny mezi základní literaturu kurzu *Evropská unie a členské země*. V obou případech jde o povinné semestrální kurzy v rámci navazujícího magisterského programu *Evropská studia a mezinárodní vztahy*. Obdobná praxe je realizována i ve výuce magisterského programu *Politologie*. Např. kniha ***Voliči, strany a negativní kampaň***. (Praha: Slon 2013) patří mezi základní literaturu v povinných magisterských předmětech *Politická komunikace* a *Volební kampaně a politický marketing*. Podobně je tomu s dalšími vybranými monografiemi a některými odbornými články dalších členů KPES.

Příležitost účastnit se výzkumné činnosti mají rovněž studenti a doktorandi. Jedná se o projekty IGA, které jsou primárně zacílené na budování výzkumných týmů složených ze studentů a vedených zkušenými badateli. Projektů IGA se účastní vybraní magisterští studenti a všichni doktorští studenti. Dále akademičtí pracovníci nabízejí možnost participace nadaným studentům i na projektech typu GA ČR, TA ČR apod. Studenti participují i na smluvním výzkumu, např. pro město Olomouc, Olomoucký kraj apod. Vedle tohoto dobrovolného zapojení se do výzkumu se v magisterském studiu *Politologie* týká výzkumná činnost každého studenta. Mezi povinné předměty patří *Politologický výzkum*. V rámci tohoto předmětu studenti realizují kompletní výzkumný úkol od vydefinování tématu až po publikování výsledků v odborném recenzovaném časopise. Studenti pracují pod dohledem zkušeného badatele – pedagoga KPES. V této roli se pedagogové katedry každý rok střídají.

Veškerá data a datové soubory, které vzniknou v souvislosti s výzkumnou činností KPES jsou po skončení projektů (často i dříve) volně k dispozici studentům. Ti je obvykle využívají k psaní svých bakalářských a diplomových prací. Příkladem mohou být například data z České volební studie (2006, 2010, 2013, 2017), která vždy byla k dispozici studentům hned po jejich pořízení, přestože pro širší akademickou obec na ně vždy platí časové moratorium.

Od roku 2008 KPES zařadila do své výuky kurz Národní model OSN (National Model United Nations, NMUN). Jedná se o povinně volitelný jednosemestrální kurz, jehož podstatou je seznámit studenty s fungováním Organizace spojených národů a s aktuálními tématy, kterým se tato organizace během svých zasedání věnuje. Nejlepší studenti daného kurzu jsou následně vybráni a od roku 2009 pravidelně, každoročně reprezentují ve společné delegaci se svými americkými kolegy z Valdosta State University (VSU), Georgia, USA svou katedru a potažmo celou Univerzitu Palackého na prestižní mezinárodní konferenci NMUN v New Yorku (<http://www.nmun.org/>). Jedná se o světově největší simulaci jednání OSN, včetně jednotlivých výborů a přidružených organizací, určenou pro vysokoškolské studenty. Společné delegace VSU a KPES FF UP získávají pravidelně prestižní ocenění „Distinguished Delegation“.

Dalším modelem propojení výzkumu a výuky je vytvoření výběrového předmětu na základě výsledků ukončeného výzkumného projektu nebo na základě stáže v zahraničí. Tímto způsobem je výuka obohacována o aktuální poznatky vědeckého výzkumu. Akademičtí pracovníci tak ve své výuce využívají jak shromážděný stav poznání, tak výsledky své vlastní výzkumné práce.

Záměry do budoucna

KPES bude navazovat na stávající výzkumné směřování jednotlivých týmů a jejich pracovníků. Jedním z důležitých faktorů při dalším výběru výzkumných cílů jsou nové společenské výzvy a problémy, jak na národní, tak i na mezinárodní úrovni. Katedra má ambici pokračovat zejména v základním, ale i v aplikovaném výzkumu. Současně bude pokračovat zapojování studentů do výzkumu a propojování výuky a výzkumných aktivit.

Tematicky budou výzkumné týmy na KPES sledovat mimo jiné následující výzkumné oblasti. Bude pokračovat výzkum volebních podvodů a pochybení. Po aplikovaném výzkumu pro MV ČR podpořeném TA ČR plánujeme základní výzkum, který by přispěl k celkovému stavu poznání v této výzkumné oblasti. V přípravě je výzkum zaměřený na roli osobností ve volební soutěži a na personalizaci volebních kampaní. Bude pokračovat výzkum demokracie na lokální úrovni, zejména na nástroje umožňující rozšiřování možností participace občanů prostřednictvím různých technik a nástrojů (přímá volba, zapojení občanů do rozhodování, místní referenda apod.). Inovace demokracie na lokální úrovni budou nadále zkoumány nejenom v ČR, ale i v dalších zemích střední Evropy. Další výzkumnou výzvou je politická gramotnost občanů v ČR.

Vedle základního výzkumu se hodláme věnovat aplikovaným výstupům, které by pomohly najít nástroje, kterými lze zvýšit politickou gramotnost, participaci na politických procesech a v konečné fázi důvěru občanů k politickým institucím. Nadále budeme usilovat o přenášení našich zkušeností do praxe (realizace výzkumů pro územní samosprávu, místní akční skupiny či státní orgány).

V týmech Evropských studií a Mezinárodní bezpečnosti budou taktéž dále rozvíjena stávající témata. Nadále budeme zkoumat postavení ČR v evropském integračním procesu v kontextu současného vývoje. Vedle toho se v následujícím období rozšíří o problematiku transatlantických vztahů; vztahů EU a kandidátských zemí západního Balkánu; dále o dopravní politiku EU a její aplikaci v ČR a o téma protiteroristické politiky EU. V oblasti mezinárodní bezpečnosti budou nadále zkoumány problémy, které mají vazbu na Evropskou bezpečnost včetně konfliktů v postsovětském a blízkovýchodním prostoru.

Uskutečňovanou tvůrčí činností jsou dle Frascati manuálu plně pokryty následující vědní disciplíny související s oblastí vzdělávání *Politické vědy*:

Pokryté vědní disciplíny			
Č.	DETAILED FORD	WOS Category	RIV (dominující vazba)
5.6 Political science			
5601	Political science	POLITICAL SCIENCE INTERNATIONAL RELATIONS	AD - Politologie a politické vědy
5102	Public administration	PUBLIC ADMINISTRATION	AE - Řízení, správa a administrativa
5603	Organisation theory		

Nejvýznamnější aktivity v tvůrčí činnosti

Přehled řešených grantů a projektů			
Řešitel / Spoluřešitel	Názvy grantů a projektů získaných pro vědeckou, výzkumnou, uměleckou a další tvůrčí činnost v příslušné oblasti vzdělávání	Zdroj	Období
Doc. Mgr. Pavel Šaradín, Ph.D. (řešitel)	Demokratické inovace na lokální úrovni - případová studie České republiky, Polska a Slovenska (reg. č.: 17-20569S) – vedení výzkumného projektu	GAČR	2017-2019
prof. PDr. Jiří Lach Ph.D., M.A. (řešitel na UP)	Centrum pro transdisciplinární výzkum kulturních fenoménů ve středoevropských dějinách: obraz, komunikace, jednání (projekt na podporu excelence v základním výzkumu, 14-36521G) – vedení projektu	GAČR	2014-2018
Doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D. (řešitel)	Příčiny neplatných hlasů v České republice v komparativní perspektivě dalších post-komunistických zemí (reg. č.: 13-30062S) – vedení výzkumného projektu	GAČR	2013-2015
Mgr. Eva Lebedová, Ph.D. (řešitel)	Vliv volebních kampaní na stranickou polarizaci v České republice (reg. č.: P408/12/489) – vedení výzkumného projektu	GAČR	2012-2014
Doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D. (řešitel)	Volební podvody a volební pochybení na úrovni volebních okrsků v ČR. Analýza příčin, jejich obecných vzorců a způsobů předcházení (TDO3000484) – vedení výzkumného projektu	TAČR	2015-2017
Doc. Mgr. Pavel Šaradín, Ph.D. (řešitel)	Proměny měst: demokratické vládnutí v Olomouckém kraji a Opolském vojvodství – vedení výzkumného projektu	MZV ČR	2013
Přehled řešených projektů a dalších aktivit v rámci spolupráce s praxí			
Pracoviště praxe	Název či popis projektu uskutečňovaného ve spolupráci s praxí	Období	
Meopta, Baťa, IKEM, Vojenské lesy, KohoVolit.eu a další	<i>Systematizované odborné praxe studentů oborů Sociologie, Andragogika a Politologie a evropská studia – podpora spolupráce UP s podnikatelským, veřejným a neziskovým sektorem</i> (reg. č.: CZ.1.07/2.4.00/17.0063, projekt podpořený Evropským sociálním fondem a rozpočtem ČR, cílem projektu bylo podporovat zaměstnanost studentů UP a přispět tak ke zlepšení jejich dovedností a konkurenceschopnosti – spolupráce se společnostmi Meopta, Baťa, IKEM, Vojenské lesy, KohoVolit.eu ad.); náplň práce UP – vedení a koordinace projektu	2011-2014	
Střední školy v Olomouckém a Moravskoslezském kraji	<i>Inovace výuky československých a českých dějin 20. století na středních školách v Olomouckém a Moravskoslezském kraji</i> (projekt podpořený Evropským sociálním fondem a rozpočtem ČR, reg. č.: CZ.1.07/1.1.00/26.0058, spolupráce s 52 středními školami v Olomouckém a Moravskoslezském kraji, role UP – odborné garantování projektu)	2012-2014	
Magistrát města Olomouce	Dotazníkové šetření v rámci projektu Zefektivnění procesu strategického řízení ve městě Olomouci včetně tvorby strategického plánu a optimalizace procesů na úřadě. Parametry výzkumu: 1002 respondentů, kvótní výběr, 98 proměnných. Výsledkem datový soubor a výzkumná	2016-2017	

	zpráva. Na výzkumu participovalo 42 studentů – tazatelů a 3 studenti Ph.D. SP – analytici.	
Přehled zapojení do zahraničních a mezinárodních odborných organizací		
European Consortium for Political Research (ECPR), kolektivní členství všichni akademičtí pracovníci.		
The National Collegiate Conference Association / National Model United Nations (NCCA/NMUN), přidružený člen, Mgr. Markéta Žídková, Ph.D., M.A. – členka představenstva (NCCA Board of Directors)		
UACES (University Association for Contemporary European Studies), United Kingdom, člen Doc. Daniel Marek, Ph.D.		

Nejúspěšnější projekty

- *Demokratické inovace na lokální úrovni – případová studie České republiky, Polska a Slovenska* (projekt GAČR 17-20569S)

Demokratické inovace jsou nástroje a postupy, které jsou navrženy tak, aby zlepšovaly fungování politiky na různých úrovních. Cílem projektu je obohatit stávající stav poznání o demokratických inovacích na komunální úrovni. Prostřednictvím srovnávacích analýz demokratických inovací na místní úrovni je zkoumána praxe ve vybraných evropských postkomunistických zemích (Česká republika, Polsko, Slovensko). Výzkum odpovídá na otázku, zda a do jaké míry zavedení demokratických inovací zkvalitňuje demokracii na lokální úrovni. Vzhledem k naléhavosti zkoumaného problému projekt přináší nejen rozšíření stavu poznání v dané výzkumné oblasti, ale má dopady i do praxe.

- *Příčiny neplatných hlasů v České republice v komparativní perspektivě dalších post-komunistických zemí* (projekt GAČR 13-30062S)

Projekt se věnoval zkoumání příčin vzniku neplatných hlasů a vysvětlení rozdílů v množství neplatných hlasů v České republice a v prostoru postkomunistických zemí střední a východní Evropy. První část výzkumu detailně a komplexně vysvětlila příčiny výskytu neplatných hlasů v České republice. Ve druhé části byly vysvětleny rozdíly v množství neplatných hlasů mezi všemi postkomunistickými zeměmi střední a východní Evropy a to v parlamentních i prezidentských volbách. Téma neplatných hlasů je v České republice poměrně naléhavým problémem, jelikož v některých typech voleb druhého řádu dosahují neplatné hlasy abnormálně vysokých podílů. Přesto zde k tématu neplatných hlasů neexistovaly žádné odborné studie a nevznikl ani jeden výzkum. Z tohoto důvodu se jedná o originální a inovativní projekt

s nadnárodním přesahem. Výstupy projektu byly publikovány mimo jiné i v prestižním časopise Electoral Studies (WOS).

- *Vliv volebních kampaní na stranickou polarizaci v České republice* (projekt GAČR P408/12/489)

Projekt zkoumal vývoj stranické polarizace v České republice v letech 1995-2016. Hlavním cílem výzkumu bylo odpovědět na otázku, zda a do jaké míry mohou volební kampaně, jež jsou chápány jako období vyostřených ideologických střetů a rostoucí negativity, přispívat ke zvětšující se polarizaci politických stran. V rámci projektu se mimo jiné podařilo pomocí ARIMA časových modelů potvrdit hypotézu o polarizačním účinku volebních kampaní. Jedná se o první potvrzení takovéto hypotézy na datech měřících polarizaci v dlouhém časovém úseku 22 let. Výsledky výzkumu jsou unikátní v mezinárodním kontextu a rozšiřují stav poznání.

- *Volební podvody a volební pochybení na úrovni volebních okrsků v ČR. Analýza příčin, jejich obecných vzorců a způsobů předcházení* (projekt TAČR TDo3000484)

Cílem projektu je připravit praktická opatření výrazně omezující prostor pro volební podvody a pro volební pochybení na úrovni volebních okrsků v ČR. Projekt vychází z komplexní analýzy rozsahu, charakteru a způsobu volebních podvodů i volebních pochybení v ČR. Cíle je dosaženo ve dvou fázích. Kvantitativní statistická analýza volebních výsledků od roku 1996 do roku 2016 identifikuje „podezřelé“ okrsky. Kvalitativní analýza pak tyto situace podrobně zkoumá s cílem detailně popsat příčiny výskytu pochybení a způsoby provádění podvodů. Na tomto základě jsou pak formulovány doporučená opatření legislativní i nelegislativní povahy. Uživatelem výsledků výzkumu je Ministerstvo vnitra ČR a Český statistický úřad. Projekt má svým zaměřením a výsledky výrazný dopad na kvalitu demokratického procesu.

- *Centrum pro transdisciplinární výzkum kulturních fenoménů ve středoevropských dějinách: obraz, komunikace, jednání* (projekt GAČR 14-36521G)

Cílem projektu je vytvoření badatelského centra, které bude transdisciplinárně analyzovat a interpretovat systémy a mechanismy, které mohou objasnit evropské kulturněhistorické skutečnosti v dlouhém trvání od

středověku po současnost. Navrhované centrum zamýšlí synergicky propojit přední výzkumné týmy a specialisty v kulturněhistorických oborech na univerzitách v Brně a v Olomouci, které se uvedenými přístupy zabývají již po delší dobu. Vedle toho hodlá těžit ze spolupráce s nejvýznamnějšími českými badateli působícími v univerzitním i akademickém prostředí, stejně jako s předními odborníky v zahraničí (Vratislav, Vídeň, Paříž, Lausanne). Projekt usiluje o propojení různých metodických přístupů se základními oborovými předměty. Svým charakterem se jedná o inovativní projekt (excellence v základním výzkumu) s nadnárodním přesahem.

Zhodnocení spolupráce s praxí

Spolupráce s praxí má několik rovin. Primárně se jedná o možnost stáží pro studenty KPES. Katedra dnes nabízí široké portfolio partnerských organizací a firem, kde studenti mohou vykonat odborné stáže. Ty jim poskytují praktické zkušenosti, které jim následně po ukončení studia usnadňují zapojení do pracovního procesu. Smluvní výzkum dává studentům příležitost prakticky si vyzkoušet znalosti, které získali během studia a podílet se na realizaci výzkumné zakázky ve všech fázích výzkumného procesu. Akademičtí pracovníci KPES jsou pak také zváni jako odborní garanti, lektori atd. mimo akademickou oblast, zejména na střední školy. Pracovníci KPES také úzce spolupracují s řadou médií.

Výhody plynoucí ze zapojení do mezinárodních struktur

Členství akademických pracovníků v odborných asociacích (ECPR, UACES) jim umožňuje snazší kontakt se zahraničními kolegy, navazování profesních kooperací, účast na konferencích a workshopech a napomáhá tak jejich dalšímu profesnímu růstu. Členství v NCCA / NMUN a členství v předsednictvu této organizace umožňuje nejlepším studentům každoročně se účastnit na prestižní mezinárodní konferenci NMUN v New Yorku. Jedná se o světově největší simulaci jednání OSN, včetně jednotlivých výborů a přidružených organizací, určenou pro vysokoškolské studenty. Účast na této konferenci dává studentům mimořádnou zkušenost, na základě které se pak výrazně snáze uplatňují při hledání zaměstnání v oblasti diplomacie a zahraničních vztahů. KPES jako první evropské pracoviště navíc již dvakrát hostilo konferenci NMUN Europe, která, krom výše zmíněných zkušeností studentům, přináší také mezinárodní prestiž KPES.

Personální zabezpečení

V současnosti je bakalářský, navazující magisterský a doktorský stupeň pokryt profesory, docenty a odbornými asistenty. Vedle českých studijních programů katedra akreditovala magisterský navazující program anglickém jazyce *European Studies and International Relations* a rovněž v anglickém jazyce *DSP Political Science*. V současné době je věková struktura pracoviště zcela optimální (všichni habilitovaní i profesor jsou ve věku do 50 let). Katedra se věnuje nejen základnímu, ale také aplikovanému výzkumu. Pracovníci katedry se také výrazně angažují v mediích a organizaci studentských aktivit s výraznými zahraničními přesahy (např. pořádání unikátní světové simulace činnosti OSN). Všechny již uvedené vědní disciplíny, v nichž je provozována tvůrčí činnost, jsou zabezpečeny akademickými pracovníky katedry. Konkrétně se jedná o jednoho profesora a tři docenty, dále o čtyři odborné asistenty. Z toho jeden profesor, tři docenti a dva odborní asistenti jsou garanty předmětů teoretického základu. Všichni tito pracovníci mají plný úvazek v rozsahu 40 hodin týdně a nikdo z nich současně nepůsobí na žádné jiné vysoké škole v ČR ani v zahraničí.

Obecným cílem PF UP v rámci rozvoje personálního zabezpečení vzdělávací, tvůrčí a souvisejících činností je zvyšování kvality realizovaných činností tak, aby bylo posíleno postavení fakulty v národním i zahraničním akademickém prostředí. K tomu budou sledovány dílčí cíle v několika oblastech. Hlavním z nich je vytvoření stabilního a motivujícího prostředí pro akademické pracovníky, kteří jsou nejdůležitějším prvkem při realizaci výše uvedených činností, aby se posílila loajalita akademických pracovníků PF UP ke své instituci. K dosažení těchto cílů je nutné jasně a transparentně nastavit pravidla kvantifikace pedagogického a vědeckého výkonu a zohlednění ostatních činností vykonávaných pro fakultu a univerzitu pro posouzení jejich vytíženosti, na něž musí navazovat jasný a transparentní systém odměňování akademických pracovníků se zohledněním jejich vytíženosti. Tyto systémy již byly na PF UP vytvořeny a nyní je kladen důraz na jejich efektivní implementaci s cílem dosáhnout vytvoření stabilní struktury pracovních míst v závislosti na dlouhodobých cílech PF UP.

Mezinárodní působení

V rámci programu Erasmus plus je v každém akademickém roce uskutečněno přibližně 30 výjezdů studentů. Studijní pobyty v zahraničí jsou studenty KPES realizovány také díky různým meziuniverzitním smlouvám. Letní semestr 2017 tak studovali tři studenti magisterského oboru *Evropská studia a mezinárodní vztahy* v Bosně a Hercegovině, a sice na univerzitách v Sarajevu a v Mostaru.

KPES se na jaře 2017 připojila k univerzitní žádosti o mezinárodní kreditovou mobilitu (v rámci Erasmus +). Byl podán projekt spolupráce s bosenskou univerzitou International University of Sarajevo, konkrétně s její katedrou International Relations and Public Administration (DIRPA⁷⁸), International University of Sarajevo (IUS⁷⁹).

Spolupráce s univerzitami v prostoru Západního Balkánu je pro KPES FF UP důležitým bodem strategie internacionalizace. Navazuje tak mimo jiné na aktivitu UP, která v letech 2007 – 2010 svým stipendijním programem podpořila magisterské vzdělání deseti studentů z Bosny-Hercegoviny, KPES byla jednou z kateder, na níž tito studenti studovali v magisterském programu. Na KPES v minulých letech působili dva posluchači doktorského studia z Bosny a Hercegoviny, v současné době jeden z nich přešel do kombinovaného studia.

V posledních letech studenti KPES vyjíždějí stále častěji na stáže při různých mezinárodních organizacích, v roce 2017 jsou na nejprestižnějších stážích tři studenti magisterských oborů. Dva posluchači oboru *Evropská studia a mezinárodní vztahy* plní své tříměsíční stáže při Stále misi ČR při OSN, OBSE a dalších mezinárodních organizacích ve Vídni (květen-červenec; září-listopad). Jedna posluchačka oboru *Politologie* na podzim 2017 nastoupí tříměsíční stáž při Stále misi ČR při Úřadovně OSN a ostatních mezinárodních organizacích v Ženevě.

Mobilita pedagogických pracovníků probíhala zejména v rámci programů UPDOC a Erasmus plus, jedná se především o přednáškovou činnost např. na univerzitách v USA, Číně či Tádžikistánu a výzkumné pobyty v USA, Kanadě či Německu.

V rámci příjezdů zahraničních hostů se jednalo např. o přednášky prof. Jamese LaPlanta pro studenty doktorských programů na téma kvantitativní metody a přednášky pro studenty *Politologie a evropských studií* na téma US Government and Elections.

---

⁷⁸ podrobnosti viz <https://ir.ius.edu.ba/>

⁷⁹ podrobnosti viz <http://www.ius.edu.ba/>

Smlouvy uzavřené se zahraničními partnery v posledních letech:

- Friedrich Schiller University, Jena (Německo);
- Isik University, Istanbul (Turecko);
- Jagiellonian University, Krakov (Polsko);
- Katholieke Universiteit, Lovaň (Belgie);
- Katholieke Universiteit, Lovaň (Belgie);
- Loughborough University, Loughborough (Velká Británie);
- Paris Lodron Universität Salzburg, Salzburg (Rakousko);
- Pázmány Péter Catholic University, Budapešť (Maďarsko);
- The Hague University of Applied Sciences, Haag (Nizozemí);
- Universidad Complutense de Madrid, Madrid (Španělsko);
- Universidad Rey Juan Carlos, Madrid (Španělsko);
- Universidade do Minho, Braga (Portugalsko);
- Università degli Studi di Milano, Miláno (Itálie);
- Università degli Studi di Milano, Miláno (Itálie);
- Université Montpellier, Montpellier (Francie);
- University of Helsinki, Helsinki (Finsko);
- University of Helsinki, Helsinki (Finsko);
- University of Limerick, Limerick (Irsko);
- University of Portsmouth, Portsmouth (Velká Británie);
- University of Portsmouth, Portsmouth (Velká Británie);
- Univerzita Konštantína Filozofa v Nitře (Slovensko);
- Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica (Slovensko);
- Vytautas Magnus University, Kaunas (Litva);

v roce 2016 zanikly smlouvy s Gediz University (Izmir, Turecko) a Fatih University (Turecko) z důvodu zrušení těchto univerzit tureckou vládou.

Další mezinárodní působení

V rámci programu MAYMESTER je od roku 2002 navázána spolupráce s Valdosta State University (Georgia, USA). Od roku 2012 se program koná každé dva roky, v roce 2018 opět proběhne tento výukový program v délce 3-4 týdnů. Tato smlouva zahrnuje i možnost studentských výměn. V případě kooperace s Valdosta State University probíhá aktivní vědecká spolupráce akademických pracovníků v rámci společného

výzkumu (společné publikace, guest lectures). Participují zejména prof. James LaPlant a prof. Michael Baun.

V rámci společné publikační činnosti lze jmenovat např.:

- Marek Dan, Michael Baun. 2014. *Cohesion Policy in the European Union*. Basingstoke and New York: Palgrave Macmillan.
- Marek Dan, Michael Baun. 2013. *The New Member States and the European Union: Foreign Policy and Europeanization*. London and New York: Routledge.
- Glen, Carol - Žídková, Markéta. *Global Issues and Controversies*. Dubuque: The Kendall Hunt Publishing, 2014.

Na KPES je akreditovaný magisterský program v angličtině pod názvem *European Studies and International Relations*, dále je nabízen semestrální program v angličtině pro zahraniční studenty pod názvem *Central European Studies Program* a nakonec je v angličtině akreditován i DSP *Political Science*. Na KPES rovněž probíhá dlouhodobá výuka zahraničního vyučujícího Gökhan Bačík (Turecko), a to od ZS 2016. V neposlední řadě velmi významnou aktivitou je Národní model OSN (National Model United Nations, NMUN), tento kurz KPES zařadila do své výuky v roce 2008. Jedná se o povinně volitelný jednosemestrální kurz, jehož podstatou je seznámit studenty s fungováním Organizace spojených národů a s aktuálními tématy, kterým se tato organizace během svých zasedání věnuje.

Každoročně se vždy na jaře koná světově největší konference NMUN v New Yorku. Studenti KPES FF UP se jí velmi úspěšně účastní od roku 2009. UP reprezentují ve společné delegaci s americkou Valdosta State University. V listopadu 2010 a poté v listopadu 2015 proběhla mezinárodní konference NMUN v Olomouci, pod záštitou děkana FF UP a rektora UP. Vše bylo ve spolupráci s americkou organizací NCCA/NMUN, pořádající konference NMUN v New Yorku. Od roku 2012 je členkou Board of Directors NCCA/NMUN odborná asistentka KPES Markéta Žídková, která se dvakrát ročně se účastní jejich zasedání v New Yorku.

Za klíčové považuje KPES následující výstupy:

- společné publikace se zahraničními kolegy/partnery;
- zvyšování kvalifikace kmenových zaměstnanců prostřednictvím zahraničního působení/pobytů;
- hostování zahraničních kolegů na KPES v podobě přednášek pro studenty;

- výrazné rozšíření nabídky kurzů vyučovaných v anglickém jazyce;
- výuka v anglickém jazyce je běžnou součástí výuky KPES;
- rozsáhlá nabídka studijních možností studentů (i výjezdů pedagogů) KPES (i FF) v rámci širokého spektra uzavřených smluv Erasmus plus;
- využití zahraničních stáží studenty převážně magisterského stupně.

PF UP nabízí dvouletý navazující magisterský program *Evropská studia se zaměřením na evropské právo*. V souvislosti s tímto programem je na základě smlouvy s Paris Lodron Universität Salzburg realizován program double degree. V roce 2016 studium úspěšně ukončilo prvních 6 absolventů z Rakouska.

Strategie dalšího rozvoje

Na základě zájmu ze strany Valdosta State University je plánováno rozšíření Maymester programu na program jednosemestrální s nabídkou výuky napříč obory FF UP i dalších fakult UP. Dále budou rozšiřovány programy typu "summer schools" pro zahraniční partnery, zaměřené zejména na partnery z USA (zájemci z univerzit z USA i Kanady). Rovněž bude posilována spolupráce v rámci Erasmus plus a rozšiřována nabídka nových partnerských univerzit, v současné době se jedná o spolupráci s univerzitou v Innsbrucku (Rakousko) a v létě 2017 nově došlo k podpisu smlouvy s Universidad Autónoma de Madrid (Španělsko). Rovněž jsou plánovány další společné publikace s dosavadními partnery z Valdosta State University. V neposlední řadě jsou očekávány výsledky žádosti o podporu projektu s International University of Sarajevo v rámci Mezinárodní kreditové mobility.

Spolupráce s praxí

V oblasti vzdělávání Politické vědy je spolupráce s praxí realizována ve vysoké míře. Návaznost na praxi je považována za významnou součást výukových i badatelských aktivit Katedry politologie a evropských studií FF UP. Hlavními důvody této snahy, jež vykazuje permanentně rostoucí tendenci, je primárně úsilí o dobrou přípravu studentů a jejich co nejlepší a nejsnadnější integraci do pracovního trhu. Konkrétní snahy jsou zacíleny na napojení studentů a budoucích absolventů na vybrané oblasti a pozice, které v co největší míře odpovídají jejich představám a pro které jsou pedagogy intenzivně připravováni.

Spolupráci s praxí Katedra politologie rozvíjí a trvale rozšiřuje zejména v několika hlavních směrech:

- V rámci smluvního výzkumu vedeného akademickými pracovníky KPES, jejichž zadavatelem či uživatelem jsou státní instituce, instituce veřejné správy, samosprávy či soukromé subjekty a na němž ve všech procesních fázích participují studenti všech stupňů studia (Bc., NMgr., DSP). Studenti mají příležitost ovládnout kompetence nezbytné pro budoucí možnosti realizace vlastních pracovních úkolů podobného formátu. (Konkrétním příkladem tohoto typu projektů je projekt TAČR Volební podvody a volební pochybení na úrovni volebních okrsků v ČR. Analýza příčin, jejich obecných vzorců a způsobů předcházení.)
- Vytváření výukových platforem, které propojují teoretické znalosti s konkrétními praktickými zkušenostmi a posilují kompetenční vybavenost studentů. Příkladem tohoto typu projektu, s nímž má KPES dlouholetou zkušenost a představuje jeden z nejúspěšnějších počínů nejen v rámci FF, ale i v rámci celouniverzitním, je National Model United Nations. Tento projekt sestává jednak z jednosemestrálního výukového modulu, v němž studenti musejí nabýt rozsáhlých vědomostí ohledně fungování OSN, zároveň však musejí prokázat i praktickou schopnost uplatnit své znalosti v rámci mezinárodního kompetitivního prostředí simulace modelu. Studenti KPES se každoročně účastní největší konference NMUN pořádané v New Yorku. Úspěšnost studentů KPES v této enormní celosvětové konkurenci je skutečně velká a každoročně studenti přivážejí významná ocenění, která byla jejich delegaci udělena. Studenti, jejichž zájmem je budoucí uplatnění v oblasti mezinárodních institucí, diplomacie a vyjednávání, mají konkrétní příležitost ověřit si vlastní schopnosti, navázat zajímavé kontakty a posílit kompetence nezbytné pro svou budoucí realizaci.
- Participace odborníků z praxe na výuce předmětů. Katedra politologie a evropských studií disponuje hustou sítí kontaktů s významnými odborníky z praxe, kteří se pravidelně jako hosté podílejí na výuce předmětů v rámci všech stupňů a programů studia. KPES velmi často využívá spolupráce se svými bývalými absolventy, kteří si ve výrazné míře uchovávají úzké napojení na svou domovskou katedru. V úsilí udržovat a posilovat kontakty s vlastními absolventy, z nichž mnozí zastávají velmi prestižní pozice v různých oblastech společenského a politického života, je KPES trvale podporována a zaštiťována FF UP a UP. Participace odborníků z praxe na výuce představuje nejen přínos

pro rozšíření znalostní a kompetenční vybavenosti studentů, zásadní je rovněž jeho význam pro inspiraci a motivaci studentů ve vztahu k jejich dalšímu pracovnímu působení.

- Studentské stáže představují další zásadní aspekt přímé snahy propojovat studenty s praxí. KPES nabízí široký soubor partnerských organizací a firem, které umožňují studentům vykonat odbornou stáž. Portfolio nabídky stáží není omezeno pouze na ČR, ale studenti jsou povzbuzováni a mají možnost vykonat praktickou stáž rovněž v zahraničí. Nabídka možností je skutečně velmi široká a vyplývá z internacionálního zaměření KPES, která zároveň může spoléhat na kvalitní jazykovou vybavenost studentů. Studenti tak často směřují do mezinárodních organizací (EU, OSN, OBSE aj.), velmi se osvědčují stáže zprostředkované MZV ČR (ambasády, konzuláty). V případě tuzemských stáží pak KPES studenty směřuje jak do institucí státní, veřejné správy a samosprávy, tak politických stran či významných neziskových organizací (např. zajímavá a dlouhodobá spolupráce funguje s Transparency International ČR).